

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 13 Lipca v. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sanktpetersburskich jest dnia 4 lipca.

Ostatniej środy, odbył się popis publiczny, uczniów instytutu górniczego i gospodarstwa wiejskiego, założonego przez Hrabinią Zofią Strogonową, w obecności licznej i światnego zgromadzenia, na którym byli obecni Członkowie Głównego Rządu, Dyrektor Departamentów górnictwa i robót solnych. Uczniowie, w liczbie 25, zdawali sprawę z nauki religii, algebry, geometrii i trygonometrii; z języków rosyjskiego i niemieckiego; z mineralogii, fizyki, historii i geografii; i w ogólności wszyscy okazali dowody postępu w tych naukach. Szczególniej dał się widzieć postęp w języku niemieckim, którym nie mają sposobności mówienia, prócz pomiędzy sobą, również i w fizyce, które początkowe zasady z dokładnością im były wykładane. Opisywali różne maszyny, i tłumaczyli doświadczenia, które pokazywał P. Rospini w obliczu zgromadzenia. Wszyscy obecni na tej uroczystości rozeszli się przejęci uszanowaniem ku wspomniałemu fundatorce tego pożytecznego zakładu, niosąc w sercach szczerze życzenia, ażeby inne projekta tego rodzaju, które ona przedsięwzięła, były uwieńczone podobnym powodzeniem.

— Dnia 24 czerwca w dzień uroczystości ś. Jana Chrzciciela, założono w Carskim-Siele fundamenta kościoła katolickiego, pod tytułem tegoż świętego Poprzednika Chrystusa Pana. Po poświęceniu miejsca na kościół i modłitwach zwyczajnych, JW. Hrabia Ożarowski, Generał Adjutant N. Cesarza Jegomości, na czele komitetu, który będzie miał dozór nad budową tego kościoła, położył pierwszy kamień węgielny, w obecności JW. Szyszkowa, Ministra Oświecenia publicznego i Głównego zarządcącego wyznań religijnych, który sam raczył położyć napis, wyryty na tablicach miedzianych w językach rosyjskim i łacińskim. Ten święty obrządek, podczas najpiękniejszej pogody odbyty, w obecności licznie zgromadzonych znakomitych osób, był prawdziwą uroczystością dla katolików, którzy spodziewają się na przyszły rok widzieć poświęcenie tego kościoła, którego codziennie bardziej daje się uczuwać potrzeba.

Świątynia ta będzie murowana według planu architektów braci Adamini, z których starszy (Leon Adamini) ma polecenie kierowania robotami. Wznosząc się przeciw nowemu ogrodowi, budowa ta nabędzie ozdoby od jego bliskości, i stanie się punktem, z którego najprzyjemniejszy będzie widok tego ogrodu.

Oprócz daru pięknego placu, N. PAN raczył darować jeszcze 30 000 rub. na budowę tego kościoła. Summa ta z ofiarami prywatnymi wynosi dotąd 61 701 rubli. Ale ponieważ skutecznienie tego przedsięwzięcia wymaga kosztów większych, przeto Komitet wzywa pobożnych do uczestnictwa w tak dobrem dziele, iżby raczyli przesyłać swe ofiary, pod następującym adresem.

Przewielebnemu J. Xiędzu Sokulskiemu, przełożonemu kościoła katolickiego w St. Petersburgu, dla oddania Komitetowi budowania kościoła katolickiego w Carskim-Siele.

Po wystawieniu kościoła ogłoszony będzie ra-

chunek z summ otrzymanych z listą osób, które się do tego przyłożyły.

— Donoszą z Toropca, w gubernii pskowskiej, że dnia 2 b. m. po upałach nieznosnych, nastąpiła tam okropna burza. O godzinie 6stej wieczorem chmury gęste, ze strony północno-wschodniej, pędzone gwałtownym wiatrem, który gruchotał i wywracał dachy, parkany i drzewa, zebrały się gromadnie nad miastem i okolicami; deszcz lał potokami, a wkrótce ziemia pokryła się gradem, który dochodził wielkości gołębiego jaja; w tymże czasie na jeziorze Solamin powstała trąba wodna, która wierchoczką swoim dosięgała obłoków. Podczas tego fenomenu, pierwszy raz u nas widzianego, wody jeziora wyparte zostały ku brzegom. We trzy kwadrans burza ustała i słońce oświeciło pole spustoszenia; wszystkie ogrody w mieście do szczytu zniszczone, a w wielu wsiach okolicznych cała nadzieja plonów tegorocznych zginęła.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 17 lipca:

(z Kurjera Warszawskiego).

Według Postanowienia JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 23 listopada r. z. w mieście Nowym-Dworze, corocznie odbywać się będą jarmarki w dni następujące: 15 stycznia, 19 marca, 13 maja, 15 lipca, 15 września i 11 listopada.

W okolicach Wigier w wojew. Augusto. d. 29 z. m. powstała okropna burza, w kilku wsiach grad zupełnie zniszczył zboże w polu, wszelkie ogrodziny, a nawet kilkanaście domów doznało uszkodzenia.

Pod wsią Kozłowem blisko Kozienic znaleziono w ziemi kilka garcy kartaczów i kul, które (jak się domyślają) zostawały tam od r. 1794.

FRANCYA.

Paryż dnia 30 czerwca.

(z Korrespondenta Warszawskiego).

Paryżcy sabaudczykowie, rodem z Megewo, złożyli 3000 franków, na zakupienie naczyń kościelnych, i ofiarowanie ich kościołowi miejsca rodzinnego. Większa ich część trudni się chędożeniem butów przechodniom na ulicach.

W dniu onegdajszym przedsięwzięto w sądzie najwyższym sprawę, której rozwiązanie jest ciekawem i bardzo ważnem. Rzeczą idzie o to: czyli było w mocy Hieronima Bonaparte, podczas panowania jego w Westfalii, zatrzymać przy sobie inwestyturę lenności do korony wracającej i więcej nawet działać, a niżeli sam Xiążę Elektor Heski mógłby uczynić. Darował on swemu ministrowi spraw zewnętrznych majątność lenną, ten zaś sprzedał ją wielkiemu marszałkowi dworu. Po powrocie Elektora heskiego do kraju swego, wyzuto z posiadłości tych dóbr marszałka, który zapozwał sprzedającego o zwrot poniesionej straty. Idzie rzecz teraz o to, czyli kontrakt pomiędzy obydwoma stronami zawarty, jest aleatoryczny. Zachodzą przy tym pytania, dotyczące praw krajowych, i praw lenności w Niemczech, które objaśnić ze strony krajów niemieckich potrzebują. Na przedstawienia adwokata jednej ze stron procesujących, odłożono sprawę aż do upłynienia ferii,

aby tym sposobem dać dosyć czasu do zebrania potrzebnych dowodów i wyjaśnień.

W dniu 17 czerwca po raz drugi dotknięte zostały niektóre okolice departamentów Marny i Garony mocnym gradobiciem. Nie tylko pola zbożem zasiane zniszczone zostały, ale też winnice i drzewa owocowe, tak iż przez parę lat owoców spodziewać się nie można. Po gradobiciu nastąpiły gwałtowne ulewę, przez które kilka trzód owiec wypadło.

Zadziwia wszystkich niemało, iż żadna z dzisiejszych gazet paryżkich, ani słowa jednego z Londynu nie zawiera.

— Dnia 2 lipca. —

(z Gazety Warszawskiej).

Mieszkańcy w Buckinghamshire, gdzie Monarcha nasz podczas pobytu swego w Anglii bawił czas niejaki, podali Królowi Jmci d. 29 z. m. przez Pana Dehorty, adres powinszowania koronacyi, podpisany przez 3000 jenerałów, admirałów, księży protestanckich, urzędników miejscowych, właścicieli domów i t. d.

Król Jmć wyznaczył 5625 franków pensyi roczney jenerałowi porucznikowi hrabiemu Vendamme, który się urodził w Kassel d. 5 listopada 1770 r., i mieszka w Paryżu.

Pewną jest rzeczą, iż układy z wyspą St. Domingo trwają ciągle; słychać nawet, iż posłano do tej wyspy fregatę z Ultimatum rządu francuzkiego.

Podług listu, umieszczonego w korespondencyi astronomicznej P. Zach, basza Egiptu daje pułkownikowi w wojsku swoim na miesiąc 60,000 frank. i ogromny worek kawy. Rzadko jednak ta ilość płaci się gotowizną, lecz pospolicie bawełną lub innemi towarami. Niebezpieczno jest przyymować służbę u wspomnianego baszy, który rząd swój zaczął od zamordowania 200 Mameluków, wezwanych do pałacu jego na ucztę, daną z powodu zawartej z nimi ugody.

Jenerał Lafayette pisze z Louisville pod d. 12 maja, iż d. 14 lipca przybędzie do Nowego-Yorku, zkąd uda się do Washingtonu, a zamtąd d. 15 sierpnia popłynie do Francyi.

Hrabia Lavalette uwolniony przed kilku laty z więzienia przez małżonkę swoją, otrzymał później przebaczenie, a nawet urząd; wybawicielka zaś jego, dostawszy pomieszania zmysłów, znajduje się w prywatnym domu waryatów.

Dnia 24 z. m. zapadła tu ziemia w szpitalu XX. Kapucynów, pod łóżkiem niewiasty tamże chorującej; chora znikła nagle w głębi dosyć znaczney. Przypadek ten niezmiernie zatrwożył wszystkich obecnych. Młody uczeń farmacyi sam jeden okazał przytomność umysłu; pobiegł po sznury dla wydobycia tej nieszczęśliwej, i sam wszedł w rozpadlinę; wkrótce sznur się zerwał, lecz przywiązał go drugi raz i wydobyl tę niewiastę jeszcze zostającą przy życiu. To zapadnięcie nie pierwszy raz zdarzyło się w tej części miasta; przed kilku laty tylko onie zapadła podłoga refektarza w kolegium X. Nicolle, i Pan Molinos, architekt, ledwo potrafił zapobiedz wielkiemu nieszczęściu.

Paryż dnia 2 lipca.

(z Gazety Börsen Halle.)

Do Barcelłony przybył Xiążę heski na okręcie sardyńskim, gdzie najął na dwa miesiące mieszkanie, a potem wyjechał do Madrytu.

Zaloga barcellońska powiększona będzie o 2000 ludzi.

Po zasądzeniu zaburzeniu w Madrycie, które dnia 21 nie zupełnie usmierzone zostało, jenerał Aimerich otrzymał rozkaz, iżby się udał do Kadyzu, prosił atoli aby mu wolno było udać się do Starej-Kastylii. Dnia 19 było kilkanastu raniomych w Madrycie.

Towarzystwo zachęcenia, nazwane Societé com-

manditaire rozpoczęło swe działania, gdy 50 milionów, których potrzebowała do swego przedsięwzięcia (z zastrzeżeniem, iż na przyszłość drugie tyle przyymie), nie tylko całkowicie już są podpisane, ale nadto jeszcze ma przewyżki 25 milionów. Celem towarzystwa jest dawać wspomnienia i pożyczki na wszystkie przedsięwzięcia rolnicze i przemysłowe, a samo nie znajmuje się żadnemi działaniami na swój pożytek, i nie wdaje się do żadnych operacyi papierów krajowych, jakiegokolwiek rodzaju. Główna rada administracyi towarzystwa składa się z następujących dyrektorów: Ardouin, Blanc, Sim. Bérard, Chaptal, Chevals (Cenzor), syn Daly, Xiążę Dalberg, Hagerman, Javal, J. Lafitte (Prezydent), Xiążę la Rochefoucauld (Censeur), César Lapanouze, Mallet, Hrabia Molé, Paravey, Cas. Perrier (Vice-Prezydent), Pillet-Will, Vital Roux, Rothschild, Hrabia Ruty, Hrabia Symeon (Cenzur), Ternaux (starszy) Vice-Prezydent, Vassal. Tymczasowie na czele dyrektoryi są: PP. J. Lafitte, Ternaux starszy i Kazimierz Perrier.

Kilka listów z Barcelłony donosi, iż kolumbiyczycy mieli opanować wysepkę Lanzarote, i lekają się, aby z niej nie uczynili najazdu na jedną z wysp Balearskich. Niemniej, iżby nie uskutecznił rozszerzonego planu działania, przeciwko handlowi hiszpańskiemu, zważając na wielką siłę, którą oni składają przez wysłanie najlepszych swych kaprów i wielu okrętów wojennych pod Gibraltar.

— Dnia 3. —

Gazety opozycyjne zaprzeczają prawa ministeryum, sądownie już rozwiązane pytanie, względem właściwości sądu, odsyłać jeszcze pod roztrząsanie rady stanu. Gazeta Etoile utrzymuje, że prawa chcą tego.

Podług gazety Pilote d. 16 w Madrycie rano więcej, jak 30 ludzi; chirurg Alarcos dostał więcej jak 27 ran rozmaitemi narzędziami; szklarz jeden utracił rękę, a wielu nosy albo uszy.

Zastanawiają się, iż w liczbie korpusów wojsk, którym Król Hiszpański, przez odezwę dziękował, ochotnicy królewscy nie są wymienieni.

Gazeta nadworna madrycka pod d. 23 z. m. donosi, o wyjeździe Króla i dworu d. 22 rano z Aranjuez do stolicy, wśród szeregów rozstawionego wojska królewskiej gwardyi, regimentów prowincjonalnych i ochotników królewskich, oraz wśród huku dział i odgłosów dzwonów.

Francuzcy oficerowie, którzy do Egiptu się udali, wysoką dostają płacę; pułkownik pobiera miesięcznie 1000 franków. Rząd nasz przytym zapewnia im utrzymanie praw ich we Francyi i zalecił ich opiece jeneralnego konsula Drowettiego w Alexandryi i innych agentów w Lewancie. Podług ostatnich wiadomości zatrudniało się ich 4000 lub 50 ćwiczeniem murzynów w służbie wojennej. Pierwsze regimenta w ten sposób ćwiczone w obozie instrukcyi:ym pod Katrem składały główną siłę Ibrahima baszy w Morei. Zdaje się, że jenerałowie Boyer i Livron podzielili się główną administracyą, pierwszy ćwiczy w obrótach rekrutów, drugi czynnie zajmuje się uskuteczniem planów jego handlowych i finansowych. W tym celu rozpoczął był układy z francuzkiem towarzystwem handlowem, o pożyczkę na zastaw najobfitszey gałęzi dochodów Egiptu; jednakże bezpieczeństwo, które holdownik Sultana tureckiego daje, znaleziono niepewnym, do udzielenia pozwolenia na zaciąganie długów.

(Z Kor. Hamburs.). Wczoraj J.K.W. Delfin przybył w paradnym pojeździe do pałacu Tuilleryjskiego, a wkrótce po tym udał się w towarzystwie Xiążąt Blacas, Damas i Guiche do kaplicy zamkowej, gdzie się znajdowali Nuncyusz papieżki, Wielki jałmużnik i Ablegat Jego Świątobliwości, który po mszy ze zwykłemi obrzędami słożył J.K.W. szpadę poświęconą, od Papieża dla N. Delfina ofiarowaną.

Guelfucci, były Mer gminy *Alando* w Korsyce, który w r. 1824 zrobił fałszywe świadectwo ślubne, chcąc syna swego uwolnić od zaciągu wojskowego, skazany został wyrokiem sądu na pięć lat do robot ciężkich i piętnowanie.

ANGLIA.

London dnia 1 lipca.

Dowiadujemy się z listów prywatnych z *Parryża*, że *N. Delfin* wkrótce zwiedzi Anglię. Mniemamy, że przed dwoma lub trzema miesiącami było postanowieniem, ażeby te odwiedziny nastąpiły tuż po uroczystości namaszczenia.

W Izbie niższej, *P. Canning*, odpowiadając na zapytanie *P. Brougham*, względem zajęcia Hiszpanii przez wojska francuskie, oświadczył, że jest przekonany, o chęciach szczerych rządu francuskiego, wyprowadzenia części pozostałych wojsk swych na tym półwyspie. (*J. d. D.*)

— Dnia 2 —

(z *Gazety Warszawskiej*).

Układy względem pożyczki dla rządu hiszpańskiego zostały zerwane przez kupców tutejszych, lubo się do niej z początku skłaniali. Jeden z kommissarzów hiszpańskich miał oświadczyć, iż takie postępowanie jest bardzo nieprzyzwoitem, i zagrożić, iż nazwiska tych kupców ogłosi w gazecie madryckiej.

Statek przewozowy *Kato* przywiózł gazety wychodzące w *Sierra Leona* pod d. 7 maja. Donoszą, iż ciągle wiele żołnierzy umiera w warowni *Cape-Coast*. W ostatnim roku umarło 217 żołnierzy i 72 oficerów; osada składa się jeszcze ze 146 żołnierzy i 8 oficerów. Jenerał-major *Turner* wydał następującą odezwę do mieszkańców w *Cape-Coast* i innych narodów przyjacielskich i sprzymierzonych z Anglią: „Król *Ashanteów*, przy pomocy ludu *Elminy*, prowadził z wami i nami okrutną i niesprawiedliwą wojnę; został ukarany za swój występki i dzikość, a król *Elminy* dla tego jeszcze istnieje, iż Król *Niderlandzkiej* i Król *Angielskiej*. Pan mój, zostają z sobą w pokoju. Lecz doniosłem o postępowaniu tego ludu, a los jego zależy będzie od rozkazów, jakie odbiorę. Wszyscy walczyście za prawa wasze, i dziękuję wam imieniem Króla, Pana mego. Anglia nie pragnie żadnej wojny; chce tylko, aby narody afrykańskie były wolnymi, szczęśliwymi i bogatymi. W tym kraju niczego sobie nie życzy, jak handlu zapewnionego prawem. Jeśli Król *Ashanteów* przestanie na rzadzeniu własnym swoim narodem, i nie będzie tamował handlu, ani sąsiadów swoich ucierał, niech tylko to oświadczy, a zaraz zawrę z nim traktat; nie podpiszę zaś pokoju z nim pod żadnym innym warunkiem, dopóki nie odstąpi żądanej haraczu i podległości ościennych krajów. Działo się w *Cape-Coast* d. 2 kwietnia 1825 roku.“

Listy z *Nowego-Yorku* donoszą, iż 500 żołnierzy pod dowództwem północno-amerykańskiego jenerała *Atkinsa*, opatrzonych w żywność na pół roku, odebrało rozkaz udania się w górę rzeki *Missuri* aż do katarakt, co stanowi drogę 450 mil niemieckich, dla zawierania traktatów z rozmaitymi pokoleniami indyjskimi.

Jenerał *Buliwar*, wymawiając się powtórnie od przyjęcia nagrody, uchwalonej przez kongres peruwiański, napisał taki list do prezesa rzeczzonego kongressu: „Powtarzam, iż usługi moje już bez ofiarowanego podarunku nierównie lepiej nagrodzone zostały, niż się kiedy mogłem spodziewać. Wiadomo W Panu, iż kongres niczego nie zaniechał, coby chlubną dla mnie było pamiątką. Nazwał mię oycem i oswobodzicielem Peru, zaszczycił mię przez mianowanie dożywotnim prezesem, postanowił wybić medal z wizerunkiem moim, dał mi nazwisko oswobodziciela, powierzył mi naczelne dowództwo w Peru, a teraz nakoniec ofiaruje mi ogromny majątek. Wszystko przyjąłem z radością, prócz ostatniego, bo mi tego zabraniają prawa mego kraju i te, które są w sercu mojem.“

Izba Wyższa. Dnia 27 z. m. przyjęła Izba bil względem utrzymania porządku w uniwersytecie w *Oxford*, tudzież bil względem pensy dla sędziów.

Izba Niższa. Dnia 28 z. m. Pan *Hume* złożył petycją jenerała *Hislop* i kilku innych wojskowych, skarżących się na zwlekany podział pieniędzy, pochodzących z wielkiej zdobyczy, którą wojsko nasze oddawna w *Decan* zebrało. Kanclerz skarbowy uniewinnił członków wyznaczonych do tego Kommissyi, jako to: *Xiążęcia Wellingtona* i Pana *Arbuthnot*, którzy bynajmniej nie mają własnego interesu w tej przewłoce. Doktor *Lushington* oświadczył, iż *Xiążę Wellington* napisał niegrzeczny list do jenerała *Hislop*, i że wspomnieni kommissarze wezwali do tej czynności syna Pana *Arbuthnot* 20-letniego młodzieńca, i dali mu urząd, z którego na rok może mieć 20 000 funtów szterlingów.

Pan *Canning* zapytany od Pana *Russel* odpowiedział, iż pretensye anglików do rządu hiszpańskiego wynoszą blisko 2 miliony funtów szterlingów; lecz zaspokojenie ich doznaje przeszkód, których teraz przytaczać nie może; oświadcza jednak, iż rząd angielski żadnego środka nie zaniechał dla przyspieszenia układu.

Dnia 1 b. m. Kommissya Izby przyjęła rozmaite bile względem celł i innych przedmiotów. Pan *Brougham* zapytał się: kiedy wojsko francuskie ustąpi z Hiszpanii? Odpowiedział na to minister *Canning*, iż Francya i Hiszpania najmocniej zapewniły, że to jak najsprędzej nastąpi, Hiszpania jednak życzy sobie, aby 10 000 wojska francuskiego jeszcze pozostało. Dodał oraz, iż pragnie mocno ustąpienia tego wojska z Hiszpanii, i o tém nie wątpi. Pan *Barrington* zapytał się, czemu dotąd żadnego posła południowo-amerykańskiego nie przedstawiono Królowi *Jmci*? Na co Pan *Peel* po wyjściu Pana *Canning* oświadczył, iż nie może na to w zaspakajającym sposobie odpowiedzieć.

HISZPANIA.

Madryt d. 21 czerwca

(z *Gazety Warszawskiej*).

Wzmocniono osadę w *Ciudad-Rodrigo*, składającą się z 800 ludzi milicyi prowincjonalnej; odebrano bowiem wiadomość, iż banda konstytucjonistów, zebrana w *Portugalii*, chce uderzyć na wspomnianą twierdzę.

— Dnia 22. —

Były minister wojny *Aymerich*, wymówiwszy się od przyjęcia urzędu gubernatora *Kadyxu*, posłł Króla *Jmci* o pozwolenie, aby mógł udać się do *Valladolid*. Pan *Aymerich* był marszałkiem polnym, a postanowienie mianujące go gubernatorem *Kadyxu*, mianowało go oraz jenerałem porucznikiem. Monarcha własnoręcznie napisał to postanowienie.

— Dnia 23. —

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Nowy Wielkorządca *Madrytu* jenerał *Pezuela*, wydał surowy rozkaz do wszystkich władz mieyskich i prowincjonalnych w nowéj *Kastylii*, ażeby bezzwłocznie rozbrojono ochotników królewskich, a broń zachowano w domach municypalnych na składzie, aż do czasu gdy potrzebować ję będą. Jeszcze za urzędowania swego chciał jenerał *Cruz* toż samo uczynić i artykuł ten znajdował się w urzędzeniu o ochotnikach Królewskich w tenoraz wydaném, nigdy jednak nieprzyszedł do skutku. Dnia wczorayszego zebrała się nadzwyczajna kommissya na ważny rozkaz Króla, z jenerałów i urzędników cywilnych złożona, dla naradzenia się względem zupełnego zwinięcia korpusu ochotników królewskich. Wielu członków było tego zdania, ażeby rozbroić ich w jednym dniu i o jednej godzinie w całym królestwie, a dopiero donieść im o ich zwinięciu; przemogła jednak rada jenerała *Castanos*, który obstawał przytém, ażeby cofnąć opłatę od chleba na rzecz ochotników

królewskich ustanowioną, przez co utrudni się możliwość umundurowania, a z czasem z powodu tego będą musieli wyjść sami z korpusu wszyscy ci, którzy swym kosztem umundurować się nie będą w stanie; a właśnie tacy tylko, są w tej milicyi niespokojnymi i niebezpiecznymi.

Od granic hiszpańskich dnia 24 czerwca.

Przekonano się, że pogłoska o otruciu ochotników królewskich była zupełnie fałszywą. Zesłani lekarze dla rozpoznania choroby tych, którzy za otrutych miano, oświadczyli, iż cała choroba pochodzi z zepsucia żołądka kilku żołnierzy, którzy za wiele głowy baraniej jedli.

Wielkorządcą w Barcelonie mianowany Mar-grabia *Campo Sagrado*; wiadomość ta wielkie w tem mieście sprawiła ukontentowanie.

W Saragossie, na rozkaz generała *Sampore* wiele osób uwięzionych zostało.

Vice-Konsul hiszpański w Tunis wydał ostrzeżenie do dowódców okrętów hiszpańskich, ażeby nieprzyjmowali ani kupców ani towarów tunezańskich na okręty; korsarze bowiem greccy, napadają na wszystkie okręty, własność turecką przewożące.

Ochotnicy królewscy zachęcani zmianami, które w rządzie zaszły, zamknęli się w koszarach swoich, gdzie groźną przybierają postawę. Nawięcej obchodzi ich oddalenie Pana *Aimerich*; on bowiem był puklerzem wszystkie ich postęпки zastanawiającym, które teraz koniec wezmą, a na to miejsce porządek i karność nastąpić będą, musiały.

Słychać że *Xiąże Infantado* otrzyma dowództwo nad korpusem ochotników królewskich.

Hrabia *Casa Flores* mianowany posłem w Lisbonie, a *Don Salvador Zea Bermudez* (brat ministra) pierwszym sekretarzem legacji.

Od początku tego miesiąca, zbierają się wszyscy ministrowie wielkich mocarstw lądowych, na narady u P. *Zea*; domyślają się, że rzecz tyce się polepszenia wewnętrznego stanu Hiszpanii.

Odebrano z Havanny depeşe, d. 1 maja datowane; zawierają one adresa władz i mieszkańców tamecznych do Króla, oraz prośbę, ażeby rozpoczął układy z odpadłymi krajami w Ameryce południowej. Wyspa Kuba może naydogodniej służyć za miejsce zgromadzenia się kommissarzów.

TURCYA.

Od granic Tureckich d. 26 czerwca.
(z *Gazety Warszawskiej*).

Do *Widdynu* przybył tatar wysłany od seraskiera *Redszyda* baszy z wiadomością, iż turecy odnieśli przy *Salona* zwycięstwo nad grekami. 2,000 uszu chrześcijańskich miano posłać do *Stambułu*.

Według doniesień z *Idryi* pod d. 10, a ze *Smyrny* pod d. 6 b.m. admirał grecki *Sachtury* uderzył kilka razy na flotę kapitana baszy, i nareszcie niedaleko *Zea* mocno ją uszkodził. Kapitan basza umknął do *Kandyi*, dokąd go *Sachtury* ścigał.

Listy z *Zante*, dochodzące do dnia 15 czerwca, wyrażają: „*Ibrahim* basza, którego okręty po wypadkach dnia 12 maja schroniły się do *Kandyi*, po zdobyciu *Navarino* w Arkadyi, posunął się do *Kardovene* na drodze do *Tripolizy*. Lecz doznał pierwszej przeszkody, gdy grecy w odwrocie swoim niespodziewanie się tam usadowili i raptem na niego uderzyli. Poniósł znaczną stratę, i odtąd już się dalej nie posuwał. Tymczasem poddanie się warowni *Navarino* strwożyło greków, tak dalece, iż rząd w *Napoli di Romania* dla uspokojenia umysłów, nie tylko przebaczył wszystkim stronom *Kolokotroniego*; lecz nawet powierzył mu dowództwo 12,000 moreńczyków, którzy obrali go swoim generałem. *Kolokotroni* udał się z *Idryi* do *Napoli di Romania*, i w tamecznym kościele wykonał przysięgę, iż znowu gorliwie służyć będzie sprawie oyczyzny. Udał się potem do korpusu swego, stojącego w *Tripollizzie*. Admirał grecki *Mi-autis*, ścigając okręty nieprzyjacielskie, które dnia

12 maja rozpierzochnęły się na wszystkie strony, przybył wreszcie niedaleko *Kandyi*, gdzie się połączył z admirałem *Sachtury*, który pobit flotę kapitana baszy przy *Zea*. Kapitan basza schronił się do *Kandyi*.

Nayważniejszą wiadomością (wyraża list z *Malty*) jest ucieczka *Kondurietego*, prezesa rządu greckiego, i *Trelawaja*, który z obozu greckiego przeszedł do tureków. Ten ostatni, rodem angiłik z Irlandyi, bawił długo w *Genui* i zawsze chodził w ubiorze tureckim.

— Dnia 27. —

List z *Tryestu* pod d. 25 b.m. donosi, iż zawiął tam z *Saloniki*, okręt, który w końcu maja był świadkiem bitwy morskiej, stoczony między flotą kapitana baszy i eskadrą grecką pod dowództwem admirała *Sachtury*. Pierwsza składała się z 40 okrętów, a druga z 32 i miała 8 statków palnych.

Według doniesienia z *Prewazy* pod d. 18 maja, seraskier ukończył wszystkie przysposobienia do oblężenia *Missolunghi*, i grecy lękali się niezwłóznego zdobycia tej twierdzy. *Ibrahim* basza, zając *Navarino* ruszył ku *Napoli di Romania*. *Kolokotroni*, uwolniony wraz z innemi więźniami stanu, zebrał w *Morei* wojsko wynoszące 20,000 ludzi, (co zapewne jest przesadzonem), dla wstrzymania postępów *Ibrahima*. Oskarża byłego ministra wojny *Coletti* i sekretarza stanu *Maurakordato*, jako podejrzanych, iż się dali przekupić. Wszystkie stronnictwa mają teraz zwróconą uwagę na *Pietro* beja *Mainy*, który się dotąd jeszcze za żadnem nie oświadczył.

WŁOCHY.

Medyolan d. 23 czerwca.

Wczora rano, *Podesta Medyolanu*, na czele urzędników municypalnych, w obecności N. Cesarza, odbył ciągnięcie losów stu posagów, które miasto dać postanowiło, tyluż młodym dziewczętom dla uczczenia obecności NN. CC. II. w tej stolicy. Wieczorem był świetny bal u dworu; Hrabia *Strasoldo*, prezydent rządowy, dał w wigilię piękną ucztę, którą zaszczyliły swą obecnością N. *Xiążna Parmy*, NN. Vice-Król i Vice-Królowa, oraz J. K. W. *Xiąże Modeny*. (J. de S. P.).

Młody Hrabia *St. Leu* ożenił się z córką *Józefa Bonaparte*, po której znaczny bardzo miał otrzymać posag.

NIDERLANDY.

Bruxella dnia 2 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Onegdaj powróciła tu Królowa *Jeymość* z *Berlina*, i zaraz udała się do pałacu letniego *Lacken*.

Jedna z tutejszych gazet donosi, na mocy listów odebranych z *Londynu*, iż generał *Mina* z *Romero-Alpuente* i 5 lub 6 innemi członkami byłych stanów hiszpańskich, popłynął z Anglii do *Hawanny*.

Piszą z *Batawii*, iż Pan *Blume*, dyrektor królewskiego ogrodu roślin w *Raitenzorgu*, odkrył kwiat nieznany dotąd w botanice. Gdy jest rozwinięty, ma blisko dwie stopy średnicy, a sam jego pązek, co do objętości, równa się głowie kapusty europejskiej.

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 4 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

NN. Cesarstwo Ichmość mają na początku sierpnia powrócić do tutejszej stolicy, a pierwszych dni września wyjadą do *Presburga*, gdzie się zwołany już *Seym Węgierski* odprawi. Koronacya N. Cesarzowej na Królową Węgierską ma nastąpić d. 4 października, w rocznicę imienin ukochanego Monarchy.

Wyszło tu urządzenie, polecające ażeby jezui-ci w krajach austriackich znajdujący się, władzy miejscowych biskupów podlegali i wszystkim urządzeniom, które ci wydadzą, posłusznymi byli.

DODATEK.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 81.

Wilno dnia 13 Lipca r. 1825 Roku:

KRÓLESTWO POLSKIE.

RAPORT RADY STANU

Z działań Rządu od czasu ostatniego Sejmu.

(C i a g 22 g i.)

WYDZIAŁ SKARBOWY.

Załączone do niniejszego Raportu cztery roczne obrazy (*), obejmujące wszystkie szczegóły przychodów i wydatków Kass Skarbowych w roku 1820, 1821, 1822 i 1823 uskuteczniionych, wyciągnięte z rachunków przez Kommissyą tym Wydziałem kierującą, corocznie w Radzie Stanu składanych, zawierają ogół czynności czteroletnich poboru i użycia grosza publicznego. Ogół ten następujący wykazuje rezultat:

Pozostało w Kassach Skarbowych na końcu roku 1819 2 417,681 gr. 9

Na końcu tegoż roku Kassy Skarbowe miały do pobrania 18 132,016 — 9

Łącznie 20 549,697 gr. 18

Też Kassy Skarbowe miały do wypłacenia 8,289,455 gr. 23

Odrzucając należność płatniczą od powyższego zapasu, okazywała się przewyżka funduszu nad długami 12,260,243 gr. 25

Wpłynęło do Kass Skarbowych w

roku 1820 60 762 697 gr. 13

— 1821 59 444 352 — 29

— 1822 74 322,694 — 16

— 1823 69 136 977 — 2

Łącznie 263,666 722 gr. —

Do czego dodawszy Remanent powyższy 2 417 681 — 9

Ogół wynosi 266,084,403 gr. 9

Wyplacono z Kass Skarbowych

w roku 1820 60,207,757 gr. 20

— 1821 60 852 634 — 11

— 1822 67,155,100 — 21

— 1823 65 332,224 — 14

Łącznie 253,547,697 gr. 6

Pozostało zatem w Kassach Skarbowych na końcu roku 1823 12 536 706 gr. 3

Od tego remanentu w summie 12,556,706 gr. 3

Odrzucając ilość należącą do funduszu Księstwa Warszawskiego 317,881 — 20

Pozostaje fundusz epoki Kr. 12,218,824 gr. 13

Do tego dodając to co Kassy Skarbowe miały do pobrania z epoki Królestwa na końcu roku 1823 40,392 724 gr. 19

Co czyni łącznie 52,611,549 gr. 2

A potrącając to co Kassy Skarbowe miały do wypłacenia na końcu roku tegoż 18 314,398 gr. 13

Okazuje się przewyżka funduszu nad długami na końcu roku 1823 34 297,150 gr. 19

A zatem remanent Kassowy na końcu roku 1823 przewyższa remanent jaki był na końcu r. 1819 o sumę 10,119,024 gr. 24

W stanie zaś tychże Kass Skarbowych przewyżka funduszu nad długami większa jest na końcu roku 1823 od podobnej przewyżki jaka była na końcu r. 1819 o sumę 22 036 906 gr. 24

Jakie były środki, za pomocą których powyższe osiągnięte zostały skutki, to następującym Rada Stanu wyłuszcza opisem:

a. DOCHODY.

I. Dochody stałe.

1 8 2 0.

Istotna należność do pobrania w roku 1820 wynosiła po potrąceniu szynkowego od żydów i prowizji od kapitałów na innem miejscu zarachowanych na służbę bieżącą 19,512,277 gr. 18

Na służbę lat zeszłych do końca r. 1819 3 708 388 — 21

23,220,666 — 9

Wpłynęło w tymże roku:

na służbę bieżącą 18,011,093 gr. 25

na służbę lat zeszłych do końca 1819 r. 1,244 822 — 25

19 255,916 — 20

Zostało zatem na końcu roku 1820 do pobrania:

z służby bieżącej 1820 1,501,183 gr. 23

z służby lat zeszłych do końca 1819 r. 2,463 565 — 26

3,964,749 — 19

to jest: że pozostałość poborowa

w stosunku do należności wynosiła:

co do służby bieżącej $\frac{1}{2}$

co do służby lat zeszłych $\frac{1}{2}$

1 8 2 1.

Istotna należność do pobrania w r.

1821 wynosiła:

na służbę bieżącą 17,589,566 gr. 25

na służbę lat zeszłych do końca r. 6 572 618 — 5

24,162,185 — —

Wpłynęło w tymże roku:

na służbę bieżącą 16,351,191 gr. 17

na służbę lat zeszłych do końca r. 1820 1,646 976 — 22

17 998,168 — 9

Zostało zatem na końcu r. 1821 do pobrania:

na służbę bieżącą 1,238 375 gr. 8

na służbę lat zeszłych do końca 1820 r. 4 925 641 — 13

6,164,016 — 21

to jest: że pozostałość poborowa

w stosunku do należności wynosiła:

co do służby bieżącej 1821 $\frac{1}{2}$

co do służby lat zeszłych $\frac{1}{2}$

1 8 2 2.

Istotna należność do pobrania w r.

1822 wynosiła:

na służbę bieżącą 17,617,529 gr. 4

na służbę lat zeszłych do końca r. 1821 po potrąceniu umorzonych i

pod innemi tytułami zarachowanych dochodów 4 789 169 — 16

22,406,698 — 20

Wpłynęło w tymże roku:

na służbę bieżącą 16 732,286 gr. 7

na służbę lat zeszłych do końca r. 1821 1,047 047 — 20

17 779,333 — 27

Zostało zatem na końcu r. 1822 do pobrania:

na służbę bieżącą 885,242 gr. 27

na służbę lat zeszłych do końca r. 1821 3,742 121 — 26

4,627,364 — 23

to jest: że pozostałość wyborowa

w stosunku do należności wynosiła:

co do służby bieżącej $\frac{1}{2}$

co do służby lat zeszłych $\frac{1}{2}$

1 8 2 3.

Istotna należność do pobrania w r.

1823 wynosiła:

na służbę bieżącą 17,609,849 gr. 22

na służbę lat zeszłych do końca r. 1822 wraz z nowo wykrytemi 4,762,401 — 27

22,372,251 — 19

Wpłynęło w tymże roku:

na służbę bieżącą 16 826,112 gr. 5

na służbę lat zeszłych do końca r. 1822 881,211 — 5

17 707,323 — 10

Zostało zatem na końcu r. 1823 do pobrania:

na służbę bieżącą 783 737 gr. 17

na służbę lat zeszłych do końca r. 1822 3 841 190 — 22

4,624,928 — 9

to jest: że pozostałość poborowa

w stosunku do należności wynosiła:

co do służby bieżącej $\frac{1}{2}$

co do służby lat zeszłych $\frac{1}{2}$

(*) Obrazy te dla szczupłości miejsca nie umieszczają się.

Ogólny rezultat czteroletnie poboru dochodów stałych, okazuje się: że należność czteroletnia wynosiła. 77,405,670 gr. 15
 że na nią w czterech latach wpłynęło 72,740,742 — 6
 że zatem nie pozostało do pobrania jak 4,664,928 — 9
 to jest w stosunku do należności prawie $\frac{1}{17}$.

Tak nieznaczna zaległość poborowa, pomimo niskości cen ziemiopłodów, jest dowodem regularności Kontrybuentów i usilnego zarazem działania Władz Skarbowych.

II. Dochody niestałe.

1 8 2 0.

W ogóle z tytułu dochodów niestałych, miało wpłynąć podług budżetu w roku 1820 . . . 17,296,823 gr. 14
 Wpłynęło w tymże roku . . . 18,723,252 gr. 25

Przewyżka zatem okazała się nad zamierzenie budżetowe 1,426,429 gr. 11

1 8 2 1.

Miało wpłynąć w roku 1821 podług budżetu 19,052,596 gr. 17
 Wpłynęło w tymże roku . . . 26,766,057 — 14

Przewyżka zatem okazała się nad zamierzenie budżetowe 7,713,460 — 27

1 8 2 2.

Miało wpłynąć w roku 1822 podług budżetu 33,378,218 gr. 19
 Wpłynęło w tymże roku . . . 35,539,515 — 23

Przewyżka zatem okazała się nad zamierzenie budżetowe 2,161,297 — 4

1 8 2 3.

Miało wpłynąć w roku 1823 podług budżetu 35,540,838 gr. 27
 Wpłynęło w tymże roku . . . 37,148,571 — 2

Przewyżka zatem okazała się nad zamierzenie budżetowe 1,607,732 — 5

Łącznie zatem w 4ch latach miało wpłynąć podług budżetu . . . 105,268,477 gr. 17
 Wpłynęło w ciągu lat 4ch . . . 118,177,397 — 4

Przewyżka zatem w 4ch latach wynosi nad zamierzenie budżetowe . . . 12,908,919 — 17

Ważna zatem ta część dochodów publicznych, którą Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu stosując się do wyraźnej woli Waszey Cesarsko-Królewskiej Mości podnieść usiłuje, odpowiedziała szczególnie troskliwosci Rządu, okazując pomimo mniej sprzyjających okoliczności w przeciągu lat 4ch blisko 15 000 000 przewyżkę nad zamierzenie budżetowe, które to zamierzenie same we dwójnasób się podwyższyło. Szczegóły tych dochodów następującym objaśniają się sposobem:

I. C ł o.

1 8 2 0.

Spodziewany dochód z celi oceniony był w budżecie na rok 1820 . . . 3,712,000 gr. —
 Wpłynęło w ciągu roku . . . 5,898,769 — 23

Przewyżka zatem wynosiła . . . 186,769 gr. 23

1 8 2 1.

Spodziewany dochód z celi oceniony był w budżecie na rok 1821 . . . 4,000,000 gr. —
 Wpłynęło w ciągu roku . . . 4,119,119 — 4

Przewyżka zatem wynosiła . . . 119,119 — 4

1 8 2 2.

Spodziewany dochód z celi oceniony był w budżecie na rok 1822 . . . 4,000,000 gr. —
 Wpłynęło w ciągu roku . . . 5,388,309 — 13

Przewyżka zatem wynosiła . . . 1,388,309 — 13

1 8 2 3.

Spodziewany dochód z celi oceniony był w budżecie na rok 1823 . . . 4,000,000 —
 Wpłynęło w ciągu roku . . . 5,241,519 — 28

Przewyżka zatem wynosiła . . . 1,241,519 — 28

A zatem w ciągu czterech lat zamierzenia budżetowe wynosiły . . . 15,712,000 gr. —
 Wpłynęło istotnie . . . 18,647,718 — 8

Przewyżka zatem wynosi . . . 2,935,718 — 8

Przewyżka ta jest wypadkiem mniej spodziewanym. Wiadomo jest Waszey Cesarsko-Królewskiej Mości, że przeszkody jakimi urządzenia zagraniczne zatamowały spieniężenie produktów rolnych

kraju naszego, zniewoliły Rząd Królestwa do zupełnej zmiany systematu handlowego. Zaprowadzona z początkiem roku 1825 nowa Taryffa celna zastosowana do środków jakich obce Rządy względem naszych płodów użyły, i mająca na celu uzyskanie potrzebnych modyfikacyi w ustawach tychże Rządów, zabroniła wielu przedmiotom handlu przystępu do kraju, innych zaś przywóz przez podniesioną opłatę celną ścięła. Środki te przepowiadały znaczne zmniejszenie dochodu celnego; lecz ofiary tej wymagało dobro kraju dla osiągnięcia głównego zamiaru, i oprócz tego dla zachęcenia fabryk i rękodzielni, które tym systematem zachęcane, bez początkowego usunięcia konkurencyi z wyrobami obcemi, tak widocznie rozkrzewiłyby się nie zdołały. Jakże ztąd wpłynęły skutki na rozszerzenie w kraju naszym ducha przemysłowego, o tém Rada Stanu miała zaszczyt Waszey Cesarsko-Królewskiej Mości pod Wydziałem Spraw Wewnętrznych zdać sprawę. W tém miejscu tę uwagę Rada Stanu dodaje: że przez ściślejsze obsadzenie granic linią Strażników konnych i pieszych, przez wyjęcie ich z pod zwierzchnictwa Komor, przez stosowniejszy podział opłaty Celnej Wchodowej i Konsumowej, przez ściśle dopełnienie przepisów Kodexu Handlowego co do xiąg kupieckich, przez dokładniejsze urządzenie Kwitów zaświadcujących, przez usunięcie żydów stałego sposobu zarobkowania nie mających w trzechmiłnowej przestrzeni nad granicą zamieszkałych, przez udokładnienie Kontroli wewnętrznej, i nakoniec przez ułatwiony sposób w odsądzeniu spraw defraudacyjnych, dochody celne nietylko przewidzianemu nie uległy zmniejszeniu, lecz nadto w dwóch ostatnich latach do 2,600,000 zamierzenie budżetowe przewyższyły.

2. K o n s u m c y a.

1 8 2 0.

Dochód ten łącznie z szlachtuzowem oceniony był w Budżecie na . . . 3,519,731 gr. 18
 Wpłynęło na to w ciągu roku . . . 4,043,192 — 22

Przewyżka zatem wynosiła . . . 523,461 gr. 4

1 8 2 1.

Dochód ten łącznie z szlachtuzowem oceniony był w Budżecie na . . . 3,760,000 gr. —
 Wpłynęło na to w ciągu roku . . . 4,393,664 — 19

Przewyżka zatem wynosiła . . . 633,664 gr. 19

1 8 2 2.

Dochód ten oceniony był w Budżecie na . . . 5,198,325 gr. —
 Wpłynęło na to w ciągu roku . . . 5,866,329 — 19

Przewyżka zatem wynosiła . . . 668,006 — 19

1 8 2 3.

Dochód ten oceniony był w Budżecie na . . . 6,115,588 gr. 11
 Wpłynęło na to w ciągu roku . . . 6,166,116 — 26

Przewyżka zatem wynosiła . . . 50,528 — 15

A zatem w ciągu 4 lat zamierzenia Budżetowe wynosiły . . . 18,593,642 gr. 29
 Wpłynęło istotnie . . . 20,468,703 — 26

Przewyżka zatem wynosi . . . 1,875,060 — 27

Stopniowe zmniejszanie się funduszów Skarbowych, które Waszą Cesarsko-Królewską Mość skłoniło do oświadczenia woli swojej w odezwie Ministra Sekretarza Stanu z dnia $\frac{1}{2}$ maja 1821, z którego to zmniejszenia wynikała potrzeba napróżd uskutecznienia pożyczek, a następnie zarządzenia poborów antycypacyjnych, stało się powodem Kommissyi Przychodów i Skarbu do szukania w odmiennym manipulacyi skutecznego zasilenia percepty. W tym celu w roku 1822 ustanowiła Administracyą konsumcyjną w mieście Stołecznem *Warszawie*, a w roku następnym zaprojektowała podobne Administracye w Miastach Wojewódzkich, Obwodowych. Wzrastająca po miastach ludność zwiększana przybywającymi obcemi rękodzielnikami zasilala to źródło ważnych dla Skarbu dochodów. Dla przyprowadzenia go do właściwego mu stopnia obfitości, ponowione zostały zaniedbane tylko w wykonaniu przepisy, względem obreńbów miejskich podatkowi Konsumcyjnemu ulegających. Uchylono konsensa na wolną rzeź bydła po wsiach w bliskości miast będących wydawane i szkodę dochodom konsumcyjnym zrzadzające. Wszelkie poczyniono przygotowania do

zaprowadzenia w ciągu roku 1824 Administracyi konsumcyney w miastach Wojewódzkich, które to miasta dla ułatwienia Kontrolli i zapobieżenia defraudacyi okopami otoczyć postanowiono, nakoniec zastrzono przepisy karne na przestępujących w tym mierze urzędzenia krajowe. Takim sposobem nie tylko zamierzenie Budżetowe blisko o dwa razy podwyższyło się, lecz nad to powiększone zamierzenie, jeszcze przewyżka skuteczną została.

3. Opłaty stęplowe. 1820.

Dochód z stępla zamierzony był podług Budżetu na 1,400,000
Na to wpłynęło w ciągu roku . . . 1,744,159 gr. 2
Przewyżka zatem wynosiła 344,159 gr. 2

1821.
Dochód z stępla zamierzony był podług Budżetu na 1,500,000
Na to wpłynęło w ciągu roku . . . 1,694,597 gr. 12
Przewyżka zatem wynosiła 194,597 — 12

1822.
Podług Budżetu miało wpłynąć . . 1,750,000
Na to wpłynęło w ciągu roku . . . 1,681,081 gr. 17
Przewyżka zatem wynosi 131,081 — 17

1823.
Podług Budżetu miało wpłynąć . . 1,800,000
Na to wpłynęło w ciągu roku . . . 2,526,002 gr. 26

Przewyżka zatem wynosi 526,002 gr. 26
A zatem w ciągu 4 lat zamierzenia

Budżetowe wynosiły 6,450,000 — —
Wpłynęło istotnie 7,645,840 — 27

Przewyżka zatem wynosi 1,195,840 — 27

Wzrost dochodów stęplowych poświadcza, iż ustawa opłaty tego rodzaju przepisująca, ściśle jak dawniej jest wykonywana. Oddzielna Deputacya pracuje nad wygotowaniem w swoim czasie projektów stosownych przepisów stęplowych, tymczasem zaś Kommissya Skarbu czuwa nad literalnym onych wykonaniem. Oprócz szczególnych urzędzeń w tym mierze wydanych w latach poprzednich, w roku 1823 zapewniony został Skarbowi pobór kosztów stęplowych w sprawach Policyjnych, kryminalnych i defraudacyjnych, skuteczną została ściślejsza rewizya ksiąg wpisowych w całym Sądownictwie, tudzież nominacyi wszystkich Urzędników i Oficjantów dla ściągania zalegać mogącej opłaty, a wszystko to ku odzyskaniu należnych Skarbowi dochodów. Oprócz nieprzecznego czuwania nad pomnieniem percepty, zajęła się Kommissya Rządowa odmianą gatunku papieru podstępni i znaków wodnych; przedsięwzięte środki sprawiły, że teraz papier jest trwalszy i naśladowanie onego jest trudniejsze.
(Dalszy ciąg nastąpi.)

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Dziennik Wileński.

Numer 6 Dziennika Wileńskiego
1825 r. zawiera następujące materje:

Literatura. Stan nauk i literatury we Francyi za panowania Ludwika XIVgo. (Dokończenie) — *Podróże.* Podróż Minutego do kościoła Jowisza Ammońskiego. (Ciąg 6ty) — *Poezya.* Goral, powieść słowiańska, przez Adama Słowikowskiego. Gołąb, romans wołyński, tegoż. — *Handel.* O wpływie komor celnych na przemysł narodowy. — *Wypadki spótczesne.* Francya pod Karolem X. — *Wynalazki.* O drogach żelaznych i o działach parowych. *Bibliografia.* Legatowicza Ign. o dziełach polskich dotąd nigdzie niewspomnianych. Nowe karty jeograficzne. — *Nauki stosowane.* Opisanie fabryki porcellanowej w Wiedniu. Gospodarstwo niderlandzkie w teraźniejszym stanie. (Ciąg 2gi). Machina postrzygalna excentryczna. (z ryciną). O robieniu kumissu. Nowa polewa na porcellanę. Sposob ochraniań narzędzi żelaznych i stalowych od rdzy. Massa do konserwowania przedmiotow historyi naturalney. Użycie roślin wodnych na nawoz. Dachy słomiane trwałe i nie łatwo zapalające się. Sposob robienia pekielfleyszu hamburskiego. Sposob zachowania mięsa. Sposob zachowania mięsa świeżo. O przydatności tłustości rybiej dla drzew owocowych. Poznanie muszkatowej gałki fałszowanej. Fałszowana koszenilla. Sposob, aby cielęta były wielkie i tłuste. Jarmarki na wełnę w Rossyi.

1 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, i na uzyskanie nagromadzonej przez byłego arendownego dzierżawcę Pomużskiego Starostwa obywatela Witkomirskiego powiatu Piotra Zawadzkiego, skarbowey niedoimki, w ogóle 4,229 rub. 21 kop. srebr., oddana na sprzedaż z publicznych targow, połowa majątku Bolniki do tego Zawadzkiego należąca; w Witkomierskim powiecie położona, zawierająca w sobie ziemi uprawney, łąk i zarosli 9 włok, poddanych płci męskiej 10, żeńskiej 10, a wolnych 6 męskiej a 11 żeńskiej płci dusz; z jakiej połowy majątku wyliczono rocznego dochodu 222 rub. 35 kop. srebr.; dla odbycia pierwszego targu naznaczono dzień 31 terażn. lipca; a zatem życzący należec do niego i kupić pomienioną połowę majątku Bolniczek, zechcą przybyc do tego Rządu, gdzie okazane im będą i uprzednie warunki. Dnia 8 lipca 1825 roku.

Sowietnik A. Łazarowicz.
Sekretarz i Kawaler Kleyst.
Stoła Naczelnik Kowalenok.

1. Rada Mieyska Wileńska po wysłuchaniu Ukazu z Izby Skarbowey Lit. Wileńskiej w dniu 23 xbra przeszłego 1824 roku za N. 8,308 do siebie wyszłego; którym uzyskiwać z mieszczan w skaskach 1816 roku zapisanych remanenta Skarbowe sposobem rozkładki stosownie do uczynionego rozporządzenia przez JW. Ministra Finansow kazano, to jest wnosic do Wileńskiego Pottgo Kaznaczeystwa remanent podatkow Skarbowych co rok połowę zwyczajnego rocznego podatku, lecz kiedy ze sprawki uczynioney okazało się: iż mnieysza liczba mieszczan opłatnych a większa z powodu ubóstwa, nieżyjących, oddanych w rekruty, i niewiadomo gdzie znajdujących się całkiem nieopłatnych, to Rada ninieysza za pośrednictwem Wileńskiej mieyskiej Policyi chociaż kilkakrotnie Obywateli wzywała na Ratusz dla ob-

myślenia środków jakimby porządkiem liczący się na mieszczanach remanent Skarbowych podatków mógł być zaspokojony, gdy wszakże toż Obywatelstwo nie przybyło; przeto też Rada w celu wniesienia tak przypadającego na rok idący całkowitego okładu, jak równie i połowę tegoż okładu na remanent do zwyczajnie biorącego się z każdej duszy na rok podatku jakoto: podusznego, na reparacyą drog i wodną komunikacyą po rubli assygnacyynych 8 kop. 30, na mocy powyższego Izby Skarbowey Ukazu, którym odpowiedzialność liczących się Skarbowych remanentów za ubyle dusze, stosownie do rozporządzenia JW. Ministra Finansow opartą na ogół mieszczan Wileńskich obecnie znajdujących się została; przez raport prosiła JW. Litt. Wileńskiego Cywilnego Gubernatora i Kawalera Horna, ażeby dozwolił jeszcze taką ilość na każdą duszę podwyższyć. Powodem więc czego tenże JW. Cywilny Gubernator utwierdzając powyższą Radę Opinią załączeniem w dniu 3 praesen. za N. 11,179 teyże Radzie danym, doprowadzić do skutku takową Opinią przedpisał naysrożej, a zatem Rada miejska przez niniejsze ogłoszenie uprasza wszystkich Obywateli mających swe własne na powiatach dobra, majątki i folwarki, tak dziedziczne jako też zastawne i arendowne posesysye, niemniej zajmujących się urządzaniem tychże dóbr, a nakoniec wszystkich szlacht osiadłości rozmaitego gatunku dzierżących, ażeby znajdujących się u nich na mieszkaniu mieszczan Wileńskich nie nieopłatnych na Ratusz do Rady miejskiej Wileńskiej w czasie nayrychlejszym dla opłaty tak za rok idący 1825, jak równie i remanenta podatkow Skarbowych, wysłać raczyli, i takowych pod żadnym pretekstem u siebie nie utrzymywali. Dat roku 1825 mca julii 9 dnia.

Jan Buksza Prezydent R. M. W.
Sekretarz Rady M. W. Józef Woynkiewicz.

1. Roku 1825 julii 4 dnia awizacya imieniem Jana Michielieniego sukcesora po Bartłomieju Michielinim w mieście Szawlach zmarłym podaje się do Gazety Kuryera Litewskiego z okoliczności takiej. Po zaszłej śmierci brata swojego Bartłomieja Michielieniego, przybyły z kraju Włoskiego oświadczający się dla osiągnięcia pozostałego po nim funduszu, gdy z testamentu i w skutek onego przez opiekę czynionego opisu znajduje, że od rozmaitych osób za kartami i rachunkami należne zawinięcia nie są dotąd uiszczone a tym czasem długi brata przez wierzycieli jego uzyskują się, iżby więc w tym względzie jednoczasowe ułatwić obrachowanie się tak z kredytorami, jako też dłużnikami onego, zaprasza oświadczający się przez niniejszą awizacyą wszystkich, na których pokazana zalega należność z rachunku lub obligowego zawinięcia do miasta powiatowego Szawel, ażeby pod kwit exystujący tu jeszcze opieki oną uiszcili, lub prawne złożyli na

usprawiedliwienie swoje dowody, i podobnież wierzyciele komunikowali teyże opiece dla odebrania satysfakcyi z funduszu zeszłego swoje pretensye naydalej w przeciągu jednego miesiąca od daty wydrukowania tego w Gazecie, po tym zaś czasie przymuszonym będzie oświadczający się formą praw udać się po satysfakcyą do władz Zwierzchnich od których tey zależeć będzie dopełnienie. Datt jako wyżej.

Gioccani Michelini.

1. Sąd Ziemski powiatu Wileńskiego zawiadamia wszystkich kredytorow i pretensorow do majątku W. Franciszka Rewkowskiego b. Deputata szlacheckiego powiatu Oszm. stosujących pretensye, iż takową konkursową sprawę w tymże sądzie odchodzącą, celem ostatecznego oney rozsądzenia w dniu 17 terażniejszego miesiąca julii wezmie do namowy, a na niestawiających stronach amissyą zapisze. Roku 1825 mca julii 11 dnia. Michał Sawicki Prezydent Ziemski powiatu Wileńskiego.

3. W Domie W. Kapitana Tryntrocha pod N. 1318 znajduje się kocz Warszawski na dwie osoby do sprzedania, ktoby sobie życzył może się zainformować u gospodarza tego domu.

3. Chrystian Pekle rodem z Meklemburga, doskonały ogrodnik, życzy sobie mieć miejsce w mieście lub na wsi, zna się równie dla założenia Trybhausow i Oranżerii, jako też z każdym rodzajem drzew fruktowych obchodzić się umie, na dowód tego może okazać świadectwo gdzie zostawał. Gdyby kto sobie życzył mieć takowego u siebie za ogrodnika, raczy się udać do nauczyciela języka niemieckiego w szkole przy kościele Ewangelickim, który mieszka w kościelnym Ewangelickim domu na ulicy Niemieckiej.

3. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w dobrach Romayniach JW. Maurycego Prozora Generałowicza wojsk b. Polskich w powiecie Kowieńskim leżących Exystujący, wszystkie osoby do konkursu należące przez niniejszą awizacyą zawiadamia: iż Dekret oczewisty tego Sądu w dniu 20 mca julii roku niniejszego 1825 promulgowany będzie. Datt w Romayniach r. 1825 mca junii 28 dnia.

Józefat Erdman Prezydent Grodz, Upitski i Exdywizorski.

Dawid Gineyko Sędz. Grodz. Kowieus. i Exdywizor.

Leopold Woyszwillo Prezes Sądu Grodz, Wilkomirskiego.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 3 lipca rubel srebrny 3 rub. 71 k., cz. zł. nowy 11 r. 95 k., stary 11 rub. 70 k., imperyal 37 r. 10 kop.

Obserwacje meteorologiczne.	Czas obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
	d. 11 godz. 2½ wieczor	27 cal. 7,0 lin.	+ 17 stopni.	Poludniowy	Deszcz.
	d. 12 — — —	27 — 8,0 —	+ 15 — —	Zachodni.	Deszcz.
	d. 13 godz. 5 z rana	27 — 9,8 —	+ 8 — —	Poludniowy.	Pogoda.

Wilno dnia 13 lipca r. 1825 roku

1. Wedle Ukazu JEHO IMPERATOR-SKIEY MOSCI Samowładnającego Całą Rossyą. etc. etc. etc.

UUr. Stanisławowi b. Sędziemu Graniczn. Guberna. Grodzienskiej, później Prezydentowi Ziemi. Lidz. Leonardowi b. Sędziemu Gran. Lidz., później Deputatowi wywodowemu, Felixowi b. Prezydentowi Grodz., Ignacemu b. Sędziemu Graniczn., Kazimierzowi Sędziemu Urzędnikom pttu Lidzkiego, Edwardowi Regentowi Sądów Gubern. Graniczn. Grodziens. i drugiemu Ignacemu Rotmistrzowi, Janowi Majorowi wojsk Ross. Kawaler., Gasprowi Porucznikowi wojsk Poll. później Sędziemu Granicznemu Lidz., Adamowiczom, po czterech dekretych, Xaweremu Podstolemu Witebskiemu, Józefowi Podkomor. pttu Słuckiego Czarnockim oraz potomstwu Aloizego Czarnockiego, Xaweremu i Esteli z dokładem ich opieki Czarnockim, po dekretach suspensionis copiarum z spraw, contumationis, et comportationis, tudzież Piotrowi i Annie z Czernikow primo voto Franciszkowej Adamowiczowej Stolnikowej Mściśławskiej adpresens Pomarnackim b. Regentom Sądów Gł. Wilen. 2go Departamentu, po dekretach suspensionis, contumationis, et comportationis. Pozew loco per agende executionis przed Sąd Ziemski pttu Wilen. na roki 6. Trojeckie lub po nich następne, z instancyi Urgo Jana Józefa dwómiennego Barona Chaudoir niegdyś kupca pierwszej gildyi pod firmą bracia Chaudoirs piszącego się, a dopiero Obywatela gubernii Wołyńskiej dziedzica dóbr ziemnych, w referencyi, do skarg w czasie poczynionych, oświadczeń i manifestów zaniesionych, tudzież do własnoręcznych pism zesłanego Franciszka Adamowicza Stolnika Mściśł. i do dalszych dowodów u Sądzie złożonych mających, jako też dekretów w Ziemstwie Wilen. r. 1823 maja 25, 8bra 24, 1824 r. marca 15 i julii 25 nastających; mianowicie oto: iż co zesłany z tego świata Franciszek Adamowicz Stolnik Mściśł. (po którym obżalni spadek osiągnęliście) doświadczając od żaligo w wielu względach przyjacielskiej pomocy i zyskawszy zaufanie przez wywzajemnienie się z władzą sobie nadaney, windykował od rozmaitych osób żallice summy, jako też miał sobie powierzone gotowe pieniądze, które w miejscu powrócenia żalł. niekiedy używał do załatwienia własnych interesów, oraz do zrobienia przysługi z osoby swojej Dominowi Książąt Radziwiłłom i dalszym, pieniądze rozpoczywał a obliży i prawa zastawne oraz dekreta nie na imię żaligo jak był powinien, lecz na własne otrzymywał, listami zaś do żaligo adressowanemi zapewniał o dostatecznym zahipotekowaniu summ; podając radę jako plenipotent, że tym sposobem massowane summy łatwiej będzie mógł windykować i one żalłmu odsyłać, jak o tem przekonywają w rozmaitych datach adressowane pisma, z których 1809 r. junii 24 dnia objaśnia: że stolnik Adamowicz czyniąc oblikwidacyą z Domem X. Dominika Radziwiłła o summy żalłmu należne, dołączył do własnych cz. zł. 6,470 i zł. pol. 5, z jakowej cz. zł. 3,775 na prawie zastawnym na majątku Xcia Dominika Radziwiłła Ostupy zwanym w

ptcie Witkomirskim leżącym, pod imieniem własnym lokował, a cz. zł. 3,695 zł. pol. 5 na tymże majątku ubezpieczył przez wzięty obliży od Radziwiłła, i że od tych summ wypadające procenta punktualnie żalłmu będą dochodziły, uręczył. Powtóre, w 1811 r. maja 3 dnia doniosł, że na kontraktach Nowogrodzkich kassa Xcia Dominika Radziwiłła na obliży żalłmu zawiązała cz. zł. 850, że ten obliży wziął do siebie, że satysfakcyja za onym nie nastąpiła i oney oczekuje, a 1818 r. januaryi 21 dnia uwiaodomił, że pozwy do Kommissyi Radziwiłłowskiej wyniosł, aktozaty wpisał, i że tym porządkiem pretensye żalłgo objawił, a następnie skonkludował, że niema się czego lękać. Lecz jak później okazało się iż zesłany Stolnik Adamowicz, podobnie jak dawniej proces nie pod imieniem żalłgo istotnego kredytora, lecz pod imieniem własnym rozpoczął. Potrzebie, mając powierzone sobie papiery do pozyskania z massy po Marszałku Brzostowskim pozostałej, na summę cz. zł. 4,185 w Exdywizyi Michaliskiej, jak świadczy dekret 1816 julii 10 dnia ogłoszony, na imię własne uzyskał rekognicyą do summy rubli sr. 16,456 kop. 11½, z obowiązkiem niektórych detrunkat z teyże samey summy, chociaż ta bez najmniejszego zaprzeczenia do żalłgo należała i należy, jak o tem upewniają dowody pisma, na skutek jakowego dekretu zesłany Adamowicz, jak później z komportacyi przez obżalł. dopełnionej okazało się, sądzoną sobie dekretem Exdywizorskim przysięgę wykonał. Poczwarte, w roku 1809 gbra 25 wziął wexel do Paryża do Pana Guibharda na 21,000 liwrów czyli czerw. złotych 2,000. Popięte, w r. 1809 junii 24 dał wiedzieć że od Rdultowskiego cz. zł. 225, od Obuchowicza cz. zł. 129 uzyskał. Poszoste, w r. 1810 marca 10, od Urodz. Zielenskiego cz. zł. 135 zł. 1 gr. 17 a xbra 5 od Rajeckiego cz. zł. 260 odebrał. Pośiódme, z odebranych od Xcia Zuboffa procentów dostatecznego rachunku nieprzedstawił, słowem zesłany Adamowicz podług swego upodobania częstokroć postępując bez zezwolenia i akceptacyi nawet żalłgo niekiedy działał, o jednych donosił, a o drugich czynnościach niepomieniał, procenta odbierał, summy kapitalne podnosił i onych nieodsylał, ciesząc zawsze rychtym uspokojeniem takowych, wydatków rachunkami objętych kwitami niensprawiedliwiał, papierów niepowrócił summ wywindykowanych, lub pod imieniem własnym zostających, jakie do żalłgo należały i należą nie oddał, a w ostatku żyć przestał, po którego zgonie obżalni Adamowiczowie, Czarnoccy i Pomarnaccy wszelkie fundusze ewikcyi uległe, z tytułu naturalney sukcesyi do władania swojego zająwszy, nietylko summ należnych nieopłacili, ale nawet papierów żalł. postugujących, w czasie swoim nieoddali, i ledwo za rozkazem Zwierzchnosci nieiaką część papierów za rewersami wydali, a reszta i dotąd u siebie utrzymując, pozbawiają możności przedsięwzięcia skutecznych środków do pozyskania należności dalszych. Gdy prawo Statutu Litt. w ar. 18 z r. 7 zapowiada: „Kto dobra posięga ten brzemiona znosić powinien“ a obżalłni rozdziel-

wszy całość pomiędzy siebie tytułem natural-
ney sukcesyi, od tej powinności uchylają się,
z tego względu przymuszony żalcy przedsię-
wziąć niemając kolej dla siebie dopominku
przez process, pozwał wszystkich obżalanych
przed Sąd Ziem. pttu Wilen., lecz obżalni prze-
dłużając należną satysfakcją naprzemian wzda-
wać siebie dopuszczaliście, i tak w r. 1823 ma-
ja 25 obżalni Adamowiczowie na lukra banicy
doczesney i wieczney wzdać siebie dozwolili,
a z Pomarnackimi i Czarnockimi poszła su-
spensa na dniu 24 8bra, Obżalni Adamowicz-
owie na lukra infamii jak również Pomarnaccy
po dekrete suspensionis na lukra infamii kon-
demnować dozwolili, dla tego z Czarnockimi
poszła dyllacya kopii z spraw; w roku zaś 1824
marca 15 Czarnoccy i Adamowiczowie znowu
na lukra infamii wzdać siebie dopuścili, a z Pe-
marnackimi poszła suspensa, aż ledwo nako-
niec dnia 25 julii wszyscy Obżalni przystąpili
do sprawy i stannosc oświadczyli, a gdy ze stro-
ny żalgo wniesiono żądanie by Obżalni na
skutek Konst. 1699 r. na dekreta niestanne
przez opłatę solucyi warowali activitatem loci
standi, w tę porę pomimo dzierżenia tak zna-
cznych funduszków, niemieniem pieniędzy na o-
płatę kondemnat wymawiali się, deklarując
takowe i w czasie późniejszym przedstawić,
żałujący zbliżając satysfakcją zezwolił na ta-
kowy odkład, z obowiązkiem złożenia solucyi
przed oczewistą rozprawą; z tego powodu Sąd
Ziemski Wilenski opłatę takowych solucyi na
dekreta niestanne na Obżalnych Czarnockich i
Adamowiczach otrzymane, do przypadnienia
oczewistej sprawy zawiesił, i komportacją na
wszystkich do sprawy wchodzących stronach
przeznaczył, zakreślając termin spełnienia ta-
kowej w dniu 21 augusta 1824 r. z persysten-
cją dwutygodniową, gdy zatem już wszystkie
dyllacye ułatwione zostały, i komportacja ze
strony żalgo dopełniła się, w poparciu więc
takowego processu pozywa żalcy wszystkich
Obżalnych do oczewistej rozprawy przed Sąd
Ziem. Wilenski na roki ś. Trojeckie lub po nich
następne, zakładając Proźby o nakazanie waro-
wania activitatem loci standi na wypadku kon-
demnaty każdemu poudzielnie Obżalowanym
Adamowiczom na lukra banicy doczesney i
wieczney 1823 maja 25, na lukra infamii 8bra
24, et iterum na lukra infamii 1824 maja 15,
a Czarnockim podobnie po osobno na lukra in-
famii 1824 marca 15 stosownie do Konst. 1699
i dekretu 1824 julii 25 zapadłego, o zatwierdze-
nie pokładających się ze strony żalgo dowo-
dów, a mocą onych sądzenia dla żalgo na
wszelkich funduszach po zeszyłym Franciszku
Adamowiczu Stolniku Mściśł. pozostających, a
przez obżalonych zawładanych, summ kapital-
ney jednej cz. zł. 6,470 zł. 5, drugiej cz. zł.
850, trzeciej rub. sr. 16,456 z wydetrunko-
waniem z teyże trzeciej summy ilości dekre-
tem Exlywizorskim ostrzeżoney, czwartey cz.
zł. 2,000 piątey cz. zł. 225, szóstey cz. zł. 129,
siódmej cz. zł. 135 zł. i gr. 17, osmej cz. zł.
260, o treknoskowanie i nakazanie powrótu
tych summ jakie rachunkami przez zeszyłego
Adamowicza są okazane, jeżeli sukcessorowie
istoty onych kwitami lub assygnatami jak się
zeszyły Adamowicz obowiązał, niedawiodą, o
zwrót kosztów prawnych, o doliczenie pro-
centów respective zawinień, o przeznaczenie
do opłaty najkrótszego terminu, a w razie chy-
bienia zastrzeżenia inekwitacyi do wszelkich
funduszków zeszyłego Adamowicza w czyimkol-

wiek ręku będących ad extenuationem, z tem,
izby takowej pod karami sprzeciwienia nikt
pod żadnym pretextem niebronił, zwolną wy-
przedaż ruchomości przez publiczną licytację,
o nałożenie zaprzeczenia zapośrednictwem wła-
dzy Zwierzchniczej na wszelkie fundusze ob-
żalnych Adamowiczow, Czarnockich i Pomar-
nackich dopóki aktualna wypłata nienastąpi,
zwrótu wszystkich papierów dla żalgo prze-
znaczenia, o uznanie bliższości do dowodu i
odvodu żalmu, chociażby za juramentem, i te-
go decydowania co ze strony żalga obszernie
czasu sprawy proszonym będzie. S. M. Z.

Roku 1825 mca julii 3 dnia. Woźny świad-
czę iż z tego Autentycznego pozwu kopie z
Autentykiem zgodne na papierze herbowym
pisane, w sprawie JW. Józefa Jana Barona
Chaudoir'a niegdys kupca pierwszej Gildyi pod
firmą braci Chaudoirs piszącego się, ad presens
dziedzica dóbr ziemnych w gubernii Wołyń-
skiej położonych JW W. i WW. Stanisławowi
b. Sędziemu Guber. Gran. Grodz. później Pre-
zydentowi Lidskiemu Ziem., Leonardowi b.
Sędziemu Gran. Lids. później Deputatowi
wywodowemu, Felxowi b. Prezydentowi Grodz.,
Ignacemu b. Sędziemu Gran., Kazimierzowi
Sędziemu Urzędnikom pttu Lids., Edwardowi
Regentowi Sądów Gran. Gubern. Grodzieski.,
i drugiemu Ignacemu Rotmistrzowi, Janowi
Majorowi woysk Ross., Gasprowi Poruczniko-
wi woysk Polsk., później Sędziemu Gran. Lids.
Adamowiczom Xaweremu Podstolem Witeb-
skiemu, Józefowi Podkomorzemu Słuckiemu
Czarnockim, oraz potomstwu Aloizego Czar-
nockiego Xaweremu i Esteli z dokładem opie-
ki, Czarnockim; jako niemającym w tuteyszej
gubernii Wilenskiej Ziemney osiadłości do drzwi
Sądowych Ziemskich pttu Wilenskiego poprzy-
bijałem i o potrzebie stawania i odpowiedzi na
roki ś. Trojeckie i po nich następne przed tymże
Sądem Ziemskim pttu Wilengo opowiedziałem
i zawiadomiłem. Datt. ut supra.

Stefan Trzesnicki W. P. W.

Roku 1825 mca julii 3 dnia. Przed Akta-
mi Grodzkimi Pttu Wilenskiego stawając o-
sobiscie Woźny wyżey wyrażony Relacją ni-
niejszego pozwu urzędowie zeznał.

Przyjąłem Regent Onufry Herodenski.

Roku 1825 mca julii 4 dnia Woźny świad-
czę iż z tego pozwu Autentycznego kopią co
do słowa zgodną na herbowym papierze spisa-
ną w sprawie JW. Jana Józefa Chaudoir Bar-
ona, niegdys kupca iszey gildyi ad presens
dziedzica dóbr Ziemnych w gubernii Wołyń-
skiej położonych WW. Piotrowi i Annie z Czer-
ników imo voto Franciszkowej Adamowicz-
owej Stolnikowej Mściśł. Pomarnackim i Re-
gentom Sądów Głh. Wilen. 2go Depart. oče-
wisto w ręce w majątku Giertuciszkach w pcie
Wilkomirskim położonym, przed Sąd Ziemski
Wilenski na Roki Trojeckie lub po niey nastę-
pne podałem i o potrzebie stawania i odpowie-
dzi oznaymiłem i opowiedziałem Datt. ut supra.

Stefan Trzesnicki Woźny Pttu Wilensk.

Roku 1825 mca julii 4 dnia. Przed Akta-
mi Ziemskimi Pttu Wilk. stawając Woźny
wyżey wyrażony Relacją takowego pozwu
urzędownie zeznał.

Przyjąłem Felix Pawłowicz. Ziem. Wilk.
Regent.

Takowy pozew Redakcyja Kuryera Litt.
do Gazet umieścić może. Roku 1825 julii 10
dnia. Świadcze Stanisław Marcinkiewicz Ju-
sarz Grodz. Pttu Wilenskiego.